

יואל מסיקה, איתי מיארה - היחידה לתמיכה אגרוטכנית (Gro N Tec)
ג'ואל סיגל ארנון להב וניסים סבן - "צוות ערבה"

חודש אוקטובר ותחילת נובמבר התאפיינו בירידה משמעותית של טמפרטורות הלילה, כאשר טמפרטורות המינימום בלילה שנמדדו בשבוע האחרון נעו סביב 6-8 מ"צ בפארן עד 10-8 מ"צ בחצבה/עידן. במצב זה התפתחות הצמחים מואטת באופן משמעותי. במקומות בהם החנטות בגל הראשון היו דלילות יחסית, צפינו בגל פריחה שני בתפרחות 6-9 גדול יותר. בחודש הקרוב ישלים הצמח את התפתחותו הוגטטיבית במרבית המקומות ויפיע גל חנטה שלישי במפרקים 9-12. באופן כללי, ניתן להניח כי החודש הקרוב מאופיין בטמפרטורות יום נוחות להתפתחות הצמחים (20-30 מ"צ), אולם הירידה החדה בטמפרטורת הלילה והתקצרות הימים ובעקבו תיהם שעות ועוצמת הקרינה, מאטות את קצב גידול הצמחים ועלולות לגרום לחנטה לקויה ופירות לא מספיק איכותיים. לכן מומלץ לשקול במקרים אלו שימוש בדבורים במהלך החודש הקרוב ובמקביל להמשיך להסיר פירות מעוותים ו/או פירות ללא זרעים.

- אנו נכנסים לעונת החורף שבו צפויים להופיע אירועי גשם העלולים לגרום למספר נזקים:
1. **מחלות המתפתחות בתנאים של מים חופשיים על פני העלים** כגון בוטריטיס ומחלות בקטריאליות (נושא זה נדון בהרחבה בהמשך)
 2. **סכנה להתגברות תופעת סידוקי פרי**. הזן קנון והסובק הם בעלי סבילות רבה לסידוקים, אך יחד עם זאת מומלץ לעבור עם מרסס מפוח (לחץ אוויר) בכדי לייבש במהירות האפשרית את הנוף והפרי ולמנוע נזקים
 3. **הסעת המלחים מהשבילים אל תוך בית השורשים של הצמח וסכנת המלחה**. לכן מומלץ לאחר אירועי גשם לבצע השקיה בכדי לדחוק את המלחים בחזרה מחוץ לסביבת בית השורשים.
 4. **קריסת צמחים מהדליה**. ישנן חלקות בהן החלק העליון של הצמח לא קשור בחוטי הדליה ובאירוע גשם תתכן הצטברות מים על הצמח דבר העלול לגרום לשהירה של הענפים ואף לקריסת הצמח. כאשר ישנה תחזית לגשם, מומלץ לבצע קשירות אחרונות של הצמחים בהדליה.

דילול פרי חסר זרעים והסרת פירות מעוותים

בתהליך החנטה מתקבלים פירות בעלי צורה אחידה המתאימים לדרישות השוק ולעיתים גם מתקבלים פירות מעוותים ופירות ללא זרעים כתוצאה מחנטה לקויה. מומלץ להסיר מהצמח את הפרי המעוות. בשיטה זו של הסרת הפירות המעוותים, מומלץ להתמיד לאורך כל תקופת הגידול. ע"פ הניסיון שהצטבר בשנים האחרונות עולה, כי בכל בגל חנטה מומלץ להשאיר בין 4-6 פירות ע"ג הצמח על מנת שחלוקת הפרי על פני הצמח תהייה מאוזנת ותתאפשר המשכיות של גידול ווגטטיבי של הצמחים. דילול הפרי המעוות וללא הזרעים שאינו איכותי מאפשר לצמח להמשיך להתפתח בצורה תקינה, לקבל רצף של פירות איכותיים בכל מפרקי הצמח למגדל, לקבל קטיף רציף לאורך כל הגידול בעונת היצוא ובכך למנוע חלונות במהלך היצוא.

זרעים גדרה
זני איכות

שרות SMS החדש
נתקלת בבעיה בשטח? צריך פתרון?
שלח SMS ובו תיאור הבעיה למספר

057 2080138

**אנו נדאג לך
באופן אישי!**

להמלצות נקודתיות אנא צור קשר עם אנשינו:

אמיר פרכטמן מנהל שיווק ומכירות 052 6179225 / ג'ואל סיגל ערבה, רמת נגב וכיכר סדום 052 6179250
ארנון להב ערבה 052 8730927 / חגי קינל צפון ובקעת הירדן 052 2247523
אוריאל סויה/ דרום, מרכז וצפון הנגב 052 6823754

סידוק הפרי

תופעת הסידוקים בפרי נפוצה מאוד בעונת החורף ונובעת ממספר סיבות עיקריות:

1. לאחר אירועי גשם והיווצרות מים חופשיים על פני הפירות. 2. כאשר ישנם הפרשי טמפרטורה גדולים בין היום והלילה (ימים חמים ולילות קרים). 3. בתנאים של עודפי מים בקרקע בשעות הלילה, במצב זה פיוניות הצמח סגורות וקיימת תנועת מים ישירה לפרי (לחץ שורש). 4. בתנאי לחות גבוהים בתוך המבנה.

הזנים של זרעים גדרה מטופחים לסבילות רבה לסידוקי פרי, יחד עם זאת מומלץ להקטין את הסיכון בהופעת סידוקי פרי באמצעות מספר דרכים:

1. ייבוש הנוף והפרי לאחר ירידת גשמים באמצעות מפוחים. 2. בימים של ימים חמים ולילות בהירים וקרים מומלץ לפרוס רשתות צל. 3. מומלץ לעבור להשקיות יום ובכל מקרה להשתדל לא להשקות אחרי השעה 13:00. 4. בגידולים בתוך חממות יש לדאוג לאוורור מקסימלי על ידי שימוש בפתיחת וילונות.

השקיה ודישון

עם הירידה בטמפרטורה והתקצרות הימים תצרוכת המים של הצמח יורדת ולכן ניתן לעבור להשקיה פעם אחת ביום, זאת בנוסף לריווח בהשקיה, במיוחד בקרקעות בינוניות/כבדות המאפשרות לחמצן לחדור לקרקע החיוני מאוד להתפתחות תקינה של הצמח ומקטין את הסיכון מהיווצרות לחות בסביבת בית השורשים הגורמת להתפתחות מחלות "אוהבות לחות" שונות כגון פיתום חורפי, בוטריטיס, ארוויניה ותופעת ההתמוטטות שהכרנו בעבר בערבה.

צריכת הדשן ע"י הצמח משתנה עם השלמת גלי החנטה האחרונים של הצמח, כאשר הצמח עמוס בפרי, עולה באופן משמעותי תצרוכת האשלגן המשמשת לבניית הפירות. במקביל עדיין נמשך הגידול הווגטטיבי של הצמח (אם כי בקצב נמוך יותר) ובשלב זה צריכת האשלגן ע"י הצמח היא כפולה ביחס לצריכת החנקן. לכן צריכת הדשן ע"י הצמחים (בקרע אינרטי) היא 60-90 חקקן חנקן, 20-30 חקקן זרחן, 1-120-90 חקקן אשלגן. התאמת סוג הדשן והמינונים הניתנים בכל השקיה תלויים בסוג הקרקע ובמאגרי הדשן המצויים בה, כל זאת על מנת שהצמחים יוכלו לקבל את הכמויות דשן הדרושות מבלי לגרום לעודפים של אחד מהמרכיבים שעלולים להזיק להמשך התפתחותו של הצמח.

חשוב להדגיש שבטמפרטורה נמוכה יש סכנה להתגבשות הדשן לכן מומלץ להוסיף 20 אחוז מים.

הגנת הצומח

מחלת העובש האפור (בוטריטיס):

מחלה זו משמעותית מאוד בפלפל במרכז עונת החורף אך עלולה להתפתח גם בעונת המעבר לאחר אירועי גשם. מחלה זו מתפתחת היטב בתנאים של נוכחות של מים חופשיים על פני הצמחים לאחר אירועי גשם, כאשר הלחות היחסית היא גבוהה עקב שתילה בעומד גבוה, במבנים בהם תחלופת האוויר היא נמוכה בגלל שימוש ברשתות 50 משאו בקרקעות כבדות בהם ניקוז המים הוא אינו מיטבי. המחלה מתפתחת באזורים בהם נוצרו פצעים ע"י הצמחים או בהדבקות ישירות בד"כ דרך הפרחים משם חודרת הפטרייה אל הצמח. בכדי להפחית את שיעור הדבקת הצמחים מומלץ לדחות פעולות אגרוטכניות (כגון פריסת חוטי הדלייה או דילול פרי) הגורמות לפגיעת הצמחים ולבצעם בימים בהירים, כאשר הצמחים יבשים. כמו-כן יש להקפיד על משטר אוורור וסניטציה נאותים במקרה בו מופיעה המחלה. במידה וישנה התרעה על ירידת גשמים מומלץ לבצע טיפולי מניעה בתכשירים הבאים (בהתאם לרישוי ולימי המתנה עד לקטיף):

ורבראל/רודיון (יעילות נמוכה), סיגנום, פולאר, (יעילות בינונית מדבירים גם קימחונית) סוויץ, טלדור, (יעילות גבוהה מאוד).

מחלות הנגרמות ע"י חיידקים:

ארוויניה וקסנטומונאס): עם הירידה בטמפרטורות ועליה בלחות היחסית ובמים החופשיים שעל פני העלים קיים חשש להופעת המחלה – בעיקר לאחר ימים גשומים.

סימני המחלה של ארוויניה הם ריקבון לח ומימי, כאשר בגבעול נראים כתמי המחלה בצבע חום כהה ולעיתים גם נראים תמותה של צמחים. חיידק הארוויניה דורש להתפתחותו תנאים של מים חופשיים ע"פ הצמח, ומתפתחת בד"כ באזורי צמחים בהם תנאי הסניטציה לוקים בחסר במיוחד במקומות בהם מתפתחים רקבנות ע"ג הפירות ואלה אינם מורחקים מהמבנים. כתוצאה מכך מופצת המחלה מהפרי אל גבעולי הצמחים.

סימני המחלה של הקסנטומונאס על העלים הם כתמים עגולים שצבעם חום עם הילה בהירה אח"כ העלה מצהיב ונושר. כתמים חומים נראים לעיתים גם על הפרי. הפצת גורם המחלה נעשית דרך טיפות מים הנושאות את החיידק מעלה נגוע לבריאה, או במעבר דרך ידיים או כלי עבודה. ההתמודדות כנגד מחלות הנגרמות ע"י חיידקים הוא באמצעות:

1. סניטציה – הרחקת פירות וקטעי גבעולים נגועים מהמבנים

2. כניסה וטיפול בצמחים רק כאשר הם יבשים בכדי לא להפיץ את המחלה

3. טיפולים בתכשירי נחושת במיוחד לפני אירועי גשם תוך הקפדה על כיסוי נוף מקסימלי.

קטיף הפירות ואכסון בבית האריזה

פרי שהגיע להבשלה ולצבע המתאים צריך להיקטף במהירות האפשרית. איחור במועד הקטיף עלול לגרום נזקים כגון סידוקים, התרככות הפרי או התפתחות מחלות עובש. לכן ההמלצה היא לקטוף בבוקר ולהכניס לקירור ולחות במהירות האפשרית, מקסימום תוך 4 שעות. יש להקפיד לכסות את הפרי ברשת צל במהלך הקטיף בחממה. אחד מיתרונותיו של הזן קנון הוא הנוחות בקטיף הפרי שאינו דורש שימוש במזמרות בשל רקמת הניתוק הקלה יחסית באזור העוקץ. מיד לאחר פעולת הקטיף מתחיל תהליך של הגלדה באזור רקמת הניתוק המונע מהמים המצויים בפרי לצאת החוצה דרך הפצע הנוצר ברקמת הניתוק. באזור הפצע מתפתחים במרבית המקרים מיקרואורגניזמים שונים שחלקם עלולים לגרום לרקבנות במהלך המשלוח כאשר הנפוץ ביותר הוא פטריית הריזופוס, אך גם גורמי רקבנות נוספים כגון פטריית בוטריטיס ואלטרנריה והחיידקים ארוויניה וקסנטומונאס. גורמי הרקבנות מתפתחים במרבית המקרים כאשר יש מים חופשיים באזור הפצע ומשם חודרים אל הפרי דרך העוקץ. לכן ככל שתהליך ההגלדה יהיה מהיר יותר כך הסיכוי שיתפתח ריקבון במהלך המשלוח יקטן. על כן חשוב להקפיד שהקטיף יעשה באזור רקמת הניתוק בכדי ששטח הפצע יהיה חלק ויגליד במהירות. את הפרי נהוג לחטא באחד מהחומרים הבאים (מידע באדיבותו של רמי גולן): א. מים חמים בטמפ' של 56-58 מ"צ למשך 15-12 שניות במידה ולא מדייקים בהוראות עלולים לגרום לכוויות חום כאשר הטמפ' גבוהה מידי או לאי חיסוי גורמי הרקבנות ואף להתרבותם על הפרי כאשר הטמפ' נמוכה מהטווח המומלץ. ב. כלור בריכוז של 150 PPM היעיל בחיסוי כל מ.א. אולם דורש ניתור רציף של ריכוז בכדי לא לגרום לטוקסיות או לירידה ביעילות החיסוי. ג. ספורקיל במינון של 100 PPM למשך זמן של 30-15 שניות. יתרונו הגדול של חומר זה שבנוסף על כך שהוא מחטא את גורמי הרקבנות ואינו פיטוטוקסי ומנקה טוב יותר את הפרי. יחד עם זאת חשוב ליישם את החיסוי כאשר הפרי לח. מומלץ בסוף יום העבודה לבצע חיסוי של מערך המיון בריכוז של 1% בכדי למנוע התפתחות של מ.א. על המערך ואילוח הפרי.